

OPETUSSUUNNITELMA 2025

Nimi
Kunta
Oppilaitos
Pdf luotu

Raahen musiikkiopiston opetussuunnitelma
Raahe
Raahen musiikkiopisto, Raahen kaupunki
6.5.2026

Sisällys

1 Raahan musiikkiopiston opetussuunnitelma 2025	1
2 Raahan musiikkiopiston toiminta-ajatus	2
3 Raahan musiikkiopiston toimintakulttuuri, arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat	3
3.1 Toimintakulttuuri.....	3
3.2 Arvot.....	3
3.3 Oppimiskäsitys.....	4
3.4 Oppimisympäristö	4
3.5 Työtavat.....	5
4 Opiskelu-oikeus Raahan musiikkiopistossa	6
4.1 Oppilaaksi ottamisen periaatteet	6
4.2 Opiskelu-aika.....	6
4.3 Lisäopinnot.....	6
4.4 Musiikin hahmotusopintojen ja yhteismusisoinnin opiskeleminen ns. ulkopuolisena oppilaana	6
4.5 Opintojen väliaikainen keskeyttäminen (välivuosi).....	7
4.6 Instrumentin vaihtaminen.....	7
5 Opintojen rakenne ja laajuus.....	8
5.1 Opetuksen yleiset tavoitteet	8
5.2 Varhaisiän musiikkikasvatus	9
5.3 Perusopinnot	10
5.4 Syventävät opinnot.....	10
5.5 Perusopintojen ja syventävien opintojen opintojaksojen kuvaukset.....	10
Instrumenttiopinnot.....	10
Musiikin hahmotusopinnot	12
Yhteismusisointi	14
Syventävien opintojen lopputyö.....	14
5.6 Muut opinnot	15
5.7 Oppimäärän yksilöllistäminen	15
6 Arviointi Raahan musiikkiopistossa	16
6.1 Oppimisen arvioinnin tehtävä	16
6.2 Arviointi opintojen aikana	16
6.3 Oppimäärän arviointi.....	17
6.4 Arvioinnin uusiminen ja oikaisu.....	17
6.5 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	17
6.6 Todistukset.....	18
6.7 Toiminnan jatkuva kehittäminen.....	19

7 Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	20
7.1 Yhteistyö oppilaiden kanssa	20
7.2 Kodin ja musiikkiopiston yhteistyö	20
7.3 Musiikkiopiston sisäinen yhteistyö	21
7.4 Yhteistyö muiden tahojen kanssa	21
8 Raahen musiikkiopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026-2028.....	22
8.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tarkoitus	22
8.2 Mitä laki edellyttää oppilaitoksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmilta?	22
8.3 Mitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat?	22
8.4 Selvitys Raahen musiikkiopiston palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta sekä toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi	23
Hakijoiden ja oppilaiden ikä- ja sukupuolijakauma.....	23
Oppilasvalinnat ja alueellinen yhdenvertaisuus oppilasvalinnoissa.....	23
Opetuksen järjestäminen	24
Yksilöllistäminen.....	24
Oppimiserot ja opintosuoritusten arviointi	25
Seksuaalinen häirintä ja sukupuoleen perustuva häirintä	25
Elämäkatsomus, vakaumus, mielipide, etninen tausta, kansallisuus ja kieli tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön osa-alueina.....	25
Oppimisympäristöt.....	25
Taloudellinen yhdenvertaisuus: lukukausimaksut	26
Oppilaille myönnettävät stipendit	26
8.5 Säännöllinen keskustelu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista	26

1 Raahen musiikkiopiston opetussuunnitelma 2025

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaan Opetushallitus päättää opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja oppilaan arvioinnista. Perusteasiakirja on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, johon perustuen valmistellaan paikallinen opetussuunnitelma. Opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata opetuksen järjestämistä ja koulutyötä sekä edistää taiteen perusopetuksen yhdenvertaista toteutumista.

Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy kullekin taiteenalalle opetussuunnitelman taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden (Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017) mukaan tarkentaen ja täsmentäen annettua määräystä. Oppilaitoksen opetussuunnitelmalla on keskeinen merkitys sekä valtakunnallisten että paikallisten tavoitteiden ja tehtävien ilmentämisessä ja toteuttamisessa.

Paikallinen opetussuunnitelma luo yhteisen perustan ja suunnan päivittäiselle opetustyölle ja opiskelulle. Se on strateginen ja pedagoginen työkalu, joka linjaa opetuksen järjestäjän toimintaa sekä oppilaitoksen työtä. Oppilaitoksen opetussuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.

Raahen kaupungin tulevaisuuslautakunta on hyväksynyt 27.5.2025 Raahen musiikkiopiston opetussuunnitelman päivityksen. Oppilaat siirtyvät opiskelemaan päivitetyn opetussuunnitelman mukaan 1.8.2025 alkaen.

2 Raahen musiikkiopiston toiminta-ajatus

Raahen musiikkiopisto on Raahen kaupungin ylläpitämä musiikkioppilaitos, jonka toiminta-alueeseen kuuluvat Raahen kaupunki ja Siikajoen kunta. Tavoitteenamme on laadukas opetus, oppijalähtöinen, toiminnallinen oppiminen ja yhteisöllinen toimintakulttuuri, oppilaiden tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus, vuorovaikutteinen kodin ja musiikkiopiston yhteistyö sekä oppilaiden hyvinvoinnista huolehtiminen.

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998; Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017). Raahen musiikkiopiston tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella musiikkia pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti sekä iloita oppimisestaan. Opetuksella edistetään hyvän musiikkisuhteen kehittymistä ja elinikäistä musiikin harrastamista. Opetus kehittää musiikkialalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia harrastaa musiikkia itsenäisesti sekä hakeutua musiikkialan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemiseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään musisoiden. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä ja ymmärtämään oma musiikkiharrastus osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Musiikin opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Musiikkiopinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

3 Raahen musiikkiopiston toimintakulttuuri, arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat

3.1 Toimintakulttuuri

Musiikin laajan oppimäärän opinnot muodostuvat taiteenalan perusopinnoista ja syventävistä opinnoista sekä varhaisiän musiikkikasvatuksesta (Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017). Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän musiikinopetusta kehitetään opetussuunnitelmallisesti ja pedagogisesti yhtenäisenä kokonaisuutena. Varhaisiän musiikkikasvatus, perusopinnot ja syventävät opinnot muodostavat opetuksellisesti eheän ja kasvatuksellisesti johdonmukaisen jatkumon.

Toimintakulttuurilla on keskeinen merkitys taiteen perusopetuksen yhtenäisyyden toteuttamisessa. Oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa sekä vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä hyvinvointia edistävää, turvallista, välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös kokeilukulttuuri ja oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus, kielitietoisuus ja digitalisaation tuomat mahdollisuudet. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalan sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa musiikkipedagogisen osaamisen kehittämistä. Toimintakulttuuria tulee rakentaa tukemaan opetus- ja kasvatustyölle asetettuja tavoitteita. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Toimintakulttuuriin kehittämisen perusedellytyksiä ovat toisten arvostaminen, avoimuus ja vuorovaikutteisuus sekä kaikkien yhteisön jäsenten osallistaminen ja luottamusta rakentava keskustelu. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Toimintakulttuurin vaikutusten pohdinta ja sen ei-toivottujen piirteiden tunnistaminen ja korjaaminen ovat tärkeä osa oppilaitoksen kehittämistyötä.

3.2 Arvot

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväen tulevaisuuden tavoittelulle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Jokainen ihminen on ainutlaatuinen ja arvokas sekä yksilönä että yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta.

Opetuksen lähtökohtana ovat musiikkialalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Arvokeskustelun merkitys korostuu maailmassa, jossa nopea tiedonvälitys, maailmanlaajuiset tietoverkot, sosiaalinen media ja vertaissuhteet muokkaavat lasten ja

nuorten arvomaailmaa. Arvokeskustelu oppilaiden kanssa ohjaa oppilaita tunnistamaan ja nimeämään kohtaamiaan arvoja ja arvostuksia sekä pohtimaan niitä myös kriittisesti. Arvokeskusteluja käydään mm. oppilaiden kanssa opetustyön yhteydessä, huoltajien kanssa, osana opetussuunnitelmatyötä, opettajainkokouksissa ja oppilaan oppaan päivittämisen yhteydessä.

Koulun ja kotien yhteinen arvopohdinta ja siihen perustuva yhteistyö luovat turvallisuutta ja edistävät oppilaiden hyvinvointia. Henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen kotien erilaisiin elämäntilanteisiin, perinteisiin ja kasvatusnäkökulmiin on rakentavan vuorovaikutuksen perusta.

3.3 Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Musiikin opetuksessa oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilas on aktiivinen toimija: hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden ja opettajien sekä eri yhteisöjen ja oppimisympäristöjen kanssa. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön. Yhdessä oppiminen edistää luovan ja kriittisen ajattelun taitoja sekä kykyä ratkaista ongelmia ja katsoa asioita erilaisista näkökulmista.

Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Oppimaan oppimisen taitojen kehittyminen on edellytys elinikäiselle oppimiselle. Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta.

Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omaan mahdollisuuteensa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta. Oppiminen on vuorovaikutteinen prosessi, jossa oppivat sekä oppilas että opettaja.

3.4 Oppimisympäristö

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että Raahen musiikkiopiston oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset musiikin opiskelulle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat

mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

3.5 Työtavat

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän työtavoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus. Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuus monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun varhaisiän musiikkikasvatuksessa, musiikin hahmotusaineiden opinnoissa, yhtyeissä, orkestereissa ja kuoroissa. Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat opetukselle ja oppimiselle asetetut tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa käytetään eri ikäkausiin sekä erilaisiin oppimistilanteisiin soveltuvia työtapoja. Työtapojen ja arviointimenetelmien monipuolisuus antaa oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan eri tavoin.

Opetuksen pedagogisena lähtökohtana yksilöllistäminen ohjaa työtapojen valintaa. Se koskee opiskelun laajuutta ja syvyyttä, työskentelyn rytmiiä ja etenemistä sekä oppilaiden erilaisia tapoja oppia. Opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan tarpeet ja mahdollisuudet suunnitella itse opiskeluaan, valita erilaisia työtapoja ja edetä yksilöllisesti. Tavoitteisiin perustuvat ja oppilaan oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Myös oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä oppimisympäristöjen kehittämistä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Monipuolinen ja tarkoituksenmukainen tieto- ja viestintäteknologian käyttö parantaa oppilaiden mahdollisuuksia kehittää omatoimista, vuorovaikutteista ja kriittistä tiedonhankintaa, -käsittelyä ja -tuottamista.

4 Opiskelu oikeus Raahen musiikkiopistossa

4.1 Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Taiteen perusopetuslain mukaan oppilaaksi ottamisesta päättää koulutuksen järjestäjä. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998.)

Raahen musiikkiopiston toiminta-alueeseen kuuluvat Raahen kaupunki ja Siikajoen kunta. Raahen musiikkiopiston oppilaan kotikunnan tulee olla Raahe tai Siikajoki. Toiminta-alueen kuntien kanssa tehdyt opetuksen järjestämissopimukset vaikuttavat oppilaaksiottoon.

Raahen musiikkiopiston taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perusopintojen soitinvalmennus- ja varsinaiseksi musiikin laajan oppimäärän opiskelijaksi hakeudutaan osallistumalla valintakokeeseen. Oppilaaksi ottamisesta päättää musiikkiopiston rehtori soveltuvuustestin tuloksen ja opettajista koostuvan valintakoelautakunnan lausunnon perusteella. Oppilasvalinnassa otetaan huomioon musikaalisuustestituloksen lisäksi myös pyrkijän ikä, opiskelumotivaatio ja edellytykset suorittaa opinnot opetussuunnitelman mukaisesti.

Raahen musiikkiopisto pyrkii järjestämään opiskelupaikan toiminta-alueelleen (Raahe, Siikajoki) muuttavalle oppilaalle, jolla on opiskelupaikka toisessa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antavassa oppilaitoksessa. Hakijalle järjestetään tällöin valintakoe, joka koostuu haastattelusta ja soitto-/laulunäytteestä.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen opintoihin oppilaat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Suzuki-viulunsoitonopetuksen oppilaat valitaan lapsen ja huoltajien soveltuvuushaastattelujen perusteella.

4.2 Opiskelu aika

Oppilas säilyttää opiskelu oikeutensa seuraavana lukuvuonna, mikäli hän ilmoittaa opintojensa jatkamisesta kevätlukukaudella määräaikaan mennessä, on maksanut lukukausimaksunsa ja on edistynyt opinnoissaan opetussuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa rehtori ja opettaja käyvät oppilaan ja huoltajan kanssa keskustelun, jossa arvioidaan opintojen jatkamisen edellytykset.

Tavoitteena on, että alakouluikäisinä aloittaneet oppilaat suorittavat musiikin perusopinnot 16 ikävuoteen mennessä. Yläkouluikäisinä tai myöhemmin aloittaneiden oppilaiden opiskelu aika musiikin perusopinnoissa on kuudesta seitsemään vuotta.

Musiikin syventävien opintojen opiskelu aika on keskimäärin kolme vuotta.

4.3 Lisäopinnot

Oppilas voi hakea rehtorilta opintoihinsa yhdestä kolmeen lukuvuotta harkinnanvaraista lisäaika suorittamaan taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän.

4.4 Musiikin hahmotusopintojen ja yhteismusisoinnin opiskeleminen ns. ulkopuolisena oppilaana

Musiikin hahmotusopintoja ja yhteismusisointia on mahdollista opiskella myös ilman varsinaista oppilaspaikkaa, jos opetusryhmissä on tilaa. Päätöksen opiskelu oikeudesta tekee musiikkiopiston rehtori.

4.5 Opintojen väliaikainen keskeyttäminen (välivuosi)

Opinnot on mahdollista keskeyttää perustellusta syystä (esim. sairaus, väliaikainen opiskelu toisella paikkakunnalla tai näihin rinnastettavissa oleva syy) yhdeksi vuodeksi. Päätöksen opintojen väliaikaisesta keskeyttämisestä tekee rehtori. Opintojen keskeyttäminen voi koskea koko opiskelua tai osaa siitä (esim. instrumenttiopinnot, musiikin hahmotusopinnot tai yhteismusisointi).

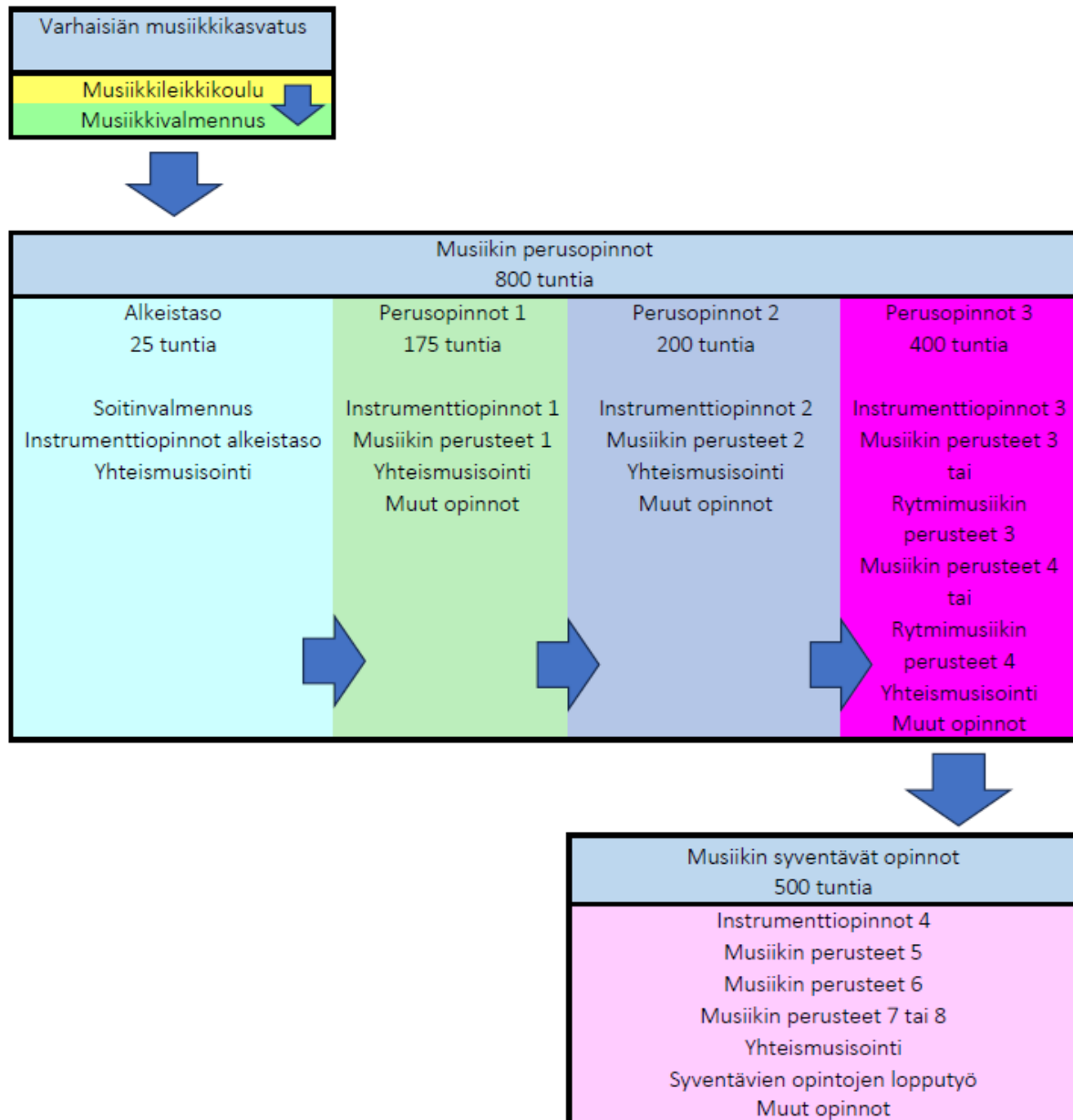
4.6 Instrumentin vaihtaminen

Kun Raahen musiikkiopiston oppilas haluaa vaihtaa opiskelemaansa instrumenttia, hänen tulee osallistua soveltuvuushaastatteluun.

5 Opintojen rakenne ja laajuus

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opintojen laskennallinen laajuus on 1300 tuntia. Musiikin laajan oppimäärän opinnot muodostuvat perusopinnoista, laskennallinen laajuus 800 tuntia, ja syventävistä opinnoista, laskennallinen laajuus 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Perusopintoja edeltävän varhaisiän musiikkikasvatuksen laajuuden päättää koulutuksen järjestäjä.

5.1 Opetuksen yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle. Musiikin laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä musiikista

nauttimiseen. Oppilaita innostetaan käyttämään musiikkia myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.

Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Musiikkiopintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opintojen tavoitealueet ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

Yksittäinen opintokokonaisuus tai opintojakso voi sisältää tavoitteita eri tavoitealueilta.

Laajan oppimäärän opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää hänelle merkityksellisiä musiikin ilmaisutapoja. Oppilaita kannustetaan tarkastelemaan, tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta musiikin keinoin.

Opinnoissa kehittyvä monilukutaito tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan musiikkia historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä sekä rakentamaan toiminnassaan yhteyksiä musiikin ja tieteiden välille.

Aikuisten musiikin opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä.

5.2 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen yleiset tavoitteet ja sisällöt:

- Vahvistetaan lapsen luovuutta, musiikillisia oppimisvalmiuksia, kokonaisvaltaista kehittymistä, ryhmässä toimimisen taitoja ja kulttuurisen osallisuuden kokemusta
- luodaan myönteisiä musiikillisiä elämyksiä ja sitä kautta muodostetaan pohjaa hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille
- musisoidaan monipuolisia työtapoja käyttäen (laulu, loru, soitto, musiikkiliikunta, kuunteleminen, improvisointi, säveltäminen)
- tutustutaan leikinomaisen ja vuorovaikutteisen toiminnan kautta musiikin peruselementteihin (rytmi, melodia, muoto, harmonia, dynamiikka, sointiväri).

Tarkemmat Raahen musiikkiopiston varhaisiän musiikkikasvatuksen osaamistavoitteet ja sisällöt ovat luettavissa <https://www.raahe.fi/musiikkiopisto/musiikkileikkikoulu>

Musiikkileikkikoulu (muskari)

Raahen musiikkiopistossa musiikkileikkikouluopetusta annetaan 0-6-vuotiaille. Varhaisiän musiikkikasvatuksen (musiikkileikkikoulu, muskari) tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten oppimisvalmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella ja vuorovaikutteisella toiminnalla vahvistetaan lapsen kokonaisvaltaisen minäkuvan kehittymistä, ryhmässä toimimisen taitoja ja kulttuurisen osallisuuden kokemusta. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumentti- ja musiikin hahmotusopintoihin valmentavaa opetusta. Varhaisiän musiikkikasvatus antaa valmiudet hakeutua Raahen musiikkiopiston perusopintoihin.

Musiikkivalmennus

Kolmivuotisessa 7-9-vuotiaille suunnatuissa musiikkivalmennuksissa tutustutaan musiikin maailmaan muskarin keinoin ottaen kuitenkin huomioon, että lapset ovat jo kouluikäisiä. Musiikkivalmennusryhmä sopii hyvin sekä musiikkiopisto-opintonsa jo aloittaneille että uusille harrastajille. Musiikkivalmennuksessa, kuten myös muskarissa, oppilas saa hyviä valmiuksia hakeutua musiikkiopisto-opintoihin.

5.3 Perusopinnot

Musiikin perusopinnot, yhteensä 800 tuntia, koostuvat neljästä opintokokonaisuudesta. Kukin opintokokonaisuus sisältää instrumenttiopintoja, yhteismusisointia ja musiikin hahmotusaineiden opintoja sekä mahdollisia muita opintoja oppilaan mielenkiinnon mukaan. Tarkemmat Raahen musiikkiopiston perusopintojen osaamistavoitteet, sisällöt ja arvioinnin perusteet ovat luettavissa opetussuunnitelman luvussa 5.5 ja <https://www.raahe.fi/opiskelu/opintojen-sisallot-ja-arvioinnin-perusteet>

5.4 Syventävät opinnot

Musiikin syventävien opintojen laajuus on 500 tuntia. Syventävät opinnot koostuvat instrumenttiopinnoista, yhteismusisoinnista, musiikin hahmotusaineiden opinnoista syventävien opintojen lopputyöstä sekä oppilaan mielenkiinnon mukaan mahdollisista muista opinnoista. Tarkemmat Raahen musiikkiopiston syventävien opintojen osaamistavoitteet, sisällöt ja arvioinnin perusteet ovat luettavissa opetussuunnitelman luvussa 5.5 ja <https://www.raahe.fi/opiskelu/opintojen-sisallot-ja-arvioinnin-perusteet>

5.5 Perusopintojen ja syventävien opintojen opintojaksojen kuvaukset

Instrumenttiopinnot

Raahen musiikkiopistossa opetettavia instrumentteja ja oppiaineita ovat

- puupuhaltimista huilu, klarinetti, fagotti, saksofoni ja nokkahuilu
- vaskipuhaltimista trumpetti, käyrätorvi, pasuuna, altto-/tenori-/baritonitorvi ja tuuba
- lyömäsoittimet
- jousisoittimista viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso
- kosketinsoittimista piano, pianon vapaa säestys ja urut
- kitara, sähkökitara ja sähköbasso
- harmonikka
- kantele
- klassinen laulu ja pop-jazzlaulu
- vapaa säestys.

Instrumenttiopintojen opiskelu on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Instrumenttiopintojen opetuksen tavoitteena on antaa valmiuksia musiikin pitkäjänteiseen opiskeluun. Tavoitteena on, että oppilas kehittää musiikillista osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan. Yhdessä opettajan kanssa opitaan harjoitteluun, esittämiseen, tekniikkaan ja nuotinlukuun liittyviä taitoja. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Osallistumalla oppilaitoksen toimintaan oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä ja sosiaalista vuorovaikutusta.

Instrumenttiopinnoissa säestystunnit ja yhteismusisointi ovat olennainen osa muusikkouden kehittämistä.

Instrumenttitaitoja opiskellaan Raahen musiikkiopiston perusopintojen opintojaksoilla Instrumenttiopinnot alkeistaso ja instrumenttiopinnot 1-3 sekä syventävien opintojen opintojaksolla Instrumenttiopinnot 4.

Instrumenttiopinnoissa oppilas mm.

- oppii pitämään huolta instrumentistaan
- oppii oman instrumenttinsa hallintaa, käsittelyä ja soitto-/laulutekniikkaa
- saa valmiuksia nuotinlukemiseen ja nuoteista soittamiseen/laulamiseen
- oppii soittamisen/laulamisen perustekniikkaa
- tutustuu eri aika- ja tyylikausien musiikkiin
- hahmottaa musiikillisia rakenteita taitotasonsa mukaisesti
- oppii harjoittelemaan annettuja tehtäviä ohjeiden mukaan
- oppii arvioimaan osaamistaan
- osallistuu yhteismusisointiin
- saa valmiuksia improvisointiin, säveltämiseen ja sovittamiseen
- saa valmiuksia esittää musiikkia erilaisissa esiintymistilanteissa
- löytää omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa sekä iloitsee osaamisestaan
- saa halutessaan valmiudet jatkaa musiikkiopintoja toisella tai korkealla asteella.

Tarkemmat tiedot instrumenttiopintojen sisällöistä ja osaamistavoitteista sekä suorituksesta ja arvioinnista ovat luettavissa <https://www.raahe.fi/opiskelu/opintojen-sisallot-ja-arvioinnin-perusteet>

Soitinvalmennus

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 15 minuuttia viikossa

Lisätietoja 4-8-vuotiaat lapset voivat opiskella soitinvalmennuksessa ennen musiikin laajan oppimäärän instrumenttiopintoja. Viulunsoittoa voi opiskella myös Suzuki-menetelmällä.

Toteutustapa Instrumenttikohtaiset tunnit soolo- ja ryhmäopetustunteina sekä kotiharjoittelu.

Instrumenttiopinnot alkeistaso

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 30 minuuttia viikossa

Lisätietoja Viulunsoittoa voi opiskella myös Suzuki-menetelmällä.

Toteutustapa Instrumenttikohtaiset tunnit soolo- ja ryhmäopetustunteina sekä kotiharjoittelu.

Instrumenttiopinnot 1

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 2 lukuvuotta, 30-45 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Instrumenttiopinnot alkeistaso

Lisätietoja Viulunsoittoa voi opiskella myös Suzuki-menetelmällä.

Toteutustapa Instrumenttikohtaiset tunnit soolo- ja ryhmäopetustunteina sekä kotiharjoittelu.

Instrumenttiopinnot 2

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 2 lukuvuotta, 45 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Instrumenttiopinnot 1

Lisätietoja Viulunsoittoa voi opiskella myös Suzuki-menetelmällä.

Toteutustapa Instrumenttikohtaiset tunnit soolo- ja ryhmäopetustunteina sekä kotiharjoittelu.

Instrumenttiopinnot 3

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 2 lukuvuotta, 45-60 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Instrumenttiopinnot 2

Lisätietoja Viulunsoittoa voi opiskella myös Suzuki-menetelmällä.

Toteutustapa Instrumenttikohtaiset tunnit soolo- ja ryhmäopetustunteina sekä kotiharjoittelu.

Instrumenttiopinnot 4

Tyyppi Syventävät opinnot
Kesto 2 lukuvuotta, 60 minuuttia viikossa

Edeltävä
osaaminen Instrumenttiopinnot 3

Lisätietoja

Toteutustapa Instrumenttikohtaiset tunnit soolo- ja ryhmäopetustunteina sekä kotiharjoittelu

Musiikin hahmotusopinnot

Musiikin hahmotustaidot ovat musiikinteoriaan, musiikin hahmottamiseen ja omaksumiseen sekä nuotinlukuun ja musiikin historiatietoisuuteen liittyviä taitoja. Näitä taitoja opiskellaan tavoitteellisesti ja tasolta toiselle edeten Raahen musiikkiopiston perusopintojen opintojaksoilla musiikin perusteet 1-4, rytmimusiikin perusteet 3 ja 4 sekä syventävien opintojen opintojaksoilla musiikin perusteet 5-8.

Musiikin hahmotustaitoja opitaan myös musiikin perusteiden tuntien ulkopuolella. Musiikin hahmottamista kehittävät esimerkiksi korvakuulosoitto, laulaminen, erilaisten nuottikuvien lukeminen, partituurin seuraaminen, yhteismusisointi, improvisointi, musiikin kuulonvarainen nuotintaminen (transkriptio) ja säveltäminen. Musiikin hahmotusopinnot jäsentävät ja systematisoivat käytännön kautta hankittuja musiikin hahmotustaitoja.

Musiikin hahmotusopintojen osasuoritukset ovat voimassa keskeytymispäivää seuraavan lukuvuoden ajan.

Tarkemmat tiedot musiikin hahmotusopintojen sisällöistä ja osaamistavoitteista sekä suorituksesta ja arvioinnista ovat luettavissa <https://www.raahe.fi/musiikkiopisto/opiskelu/musiikin-hahmotusopinnot>

Musiikin perusteet 1 (Mupe 1)

Tyyppi Perusopinnot
Kesto 1 lukuvuosi, 60 minuuttia viikossa

Lisätietoja Opinnot aloitetaan 4. luokalla (10-vuotiaana). Jos oppilas aloittaa musiikin hahmotusopinnot 12-vuotiaana tai vanhempana, hän opiskelee Musiikin perusteet 1 ja 2 -opintojaksot yhdistettynä, kesto 1 lukuvuosi, 90 minuuttia viikossa.

Toteutustapa Lähiopetus ryhmässä ja kotiharjoittelu.

Musiikin perusteet 2 (Mupe 2)

Tyyppi Perusopinnot
Kesto 1 lukuvuosi, 60 minuuttia viikossa

Edeltävä
osaaminen Musiikin perusteet 1 tai vastaavat tiedot ja taidot
Lisätietoja Opinnot aloitetaan 5. luokalla (11-vuotiaana). Jos oppilas aloittaa musiikin hahmotusopinnot 12-vuotiaana tai vanhempana, hän opiskelee musiikin perusteet 1 ja 2 -opintojaksot yhdistettynä, kesto 1 lukuvuosi, 90 minuuttia viikossa.

Toteutustapa Lähiopetus ryhmässä ja kotiharjoittelu.

Musiikin perusteet 3 (Mupe 3)

Tyyppi Perusopinnot
Kesto 1 lukuvuosi, 75 minuuttia viikossa

Edeltävä
osaaminen Musiikin perusteet 2 tai vastaavat tiedot ja taidot

Lisätietoja Opinnot aloitetaan 6. luokalla (12-vuotiaana). Vaihtoehtoinen suoritus Rytmimusiikin perusteet 3.

Toteutustapa Lähiopetus ryhmässä ja kotiharjoittelu.

Rytmimusiikin perusteet 3 (Rytmimupe 3)

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 75 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Musiikin perusteet 2 tai vastaavat tiedot ja taidot

Lisätietoja Opinnot aloitetaan 6. luokalla (12-vuotiaana). Vaihtoehtoinen suoritus Musiikin perusteet 3.

Toteutustapa Lähiopetus ryhmässä ja kotiharjoittelu.

Musiikin perusteet 4 (Mupe 4)

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 90 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Musiikin perusteet 3 ja vähintään Instrumenttiopinnot 1

Lisätietoja Opinnot aloitetaan 8. luokalla (14-vuotiaana). Opintojakson voi myös suorittaa samanaikaisesti Musiikinperusteet 3:n kanssa. 16-vuotiaat ja sitä vanhemmat opiskelevat opintojakson verkkokurssina. Vaihtoehtoinen suoritus Rytmimusiikin perusteet 4.

Toteutustapa Lähiopetus ryhmässä, oppimistehtävät ja kotiharjoittelu.

Rytmimusiikin perusteet 4 (Rytmimupe 4)

Tyyppi Perusopinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 90 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Rytmimusiikin perusteet 3 ja vähintään Instrumenttiopinnot 1

Lisätietoja Opinnot aloitetaan 8. luokalla (14-vuotiaana). Vaihtoehtoinen suoritus Musiikin perusteet 4.

Toteutustapa Lähiopetus ryhmässä, oppimistehtävät ja kotiharjoittelu.

Musiikin perusteet 5 (Mupe 5)

Tyyppi Syventävät opinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 90 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Musiikin perusteet 3

Lisätietoja -

Toteutustapa Vuoroviikoin lähiopetus ryhmässä ja itsenäinen opiskelu sekä kotiharjoittelu.

Musiikin perusteet 6 (Mupe 6)

Tyyppi Syventävät opinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 90 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Musiikin perusteet 5

Lisätietoja -

Toteutustapa Vuoroviikoin lähiopetus ryhmässä ja itsenäinen opiskelu sekä kotiharjoittelu.

Musiikin perusteet 7 (Mupe 7)

Tyyppi Syventävät opinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 60 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Musiikin perusteet 5 ja 6

Lisätietoja Opintojakson voi suorittaa samanaikaisesti Musiikin perusteet 6:n kanssa

Toteutustapa Lähiopetus ryhmässä, oppimistehtävät ja kotiharjoittelu.

Musiikin perusteet 8 (Mupe 8)

Tyyppi Syventävät opinnot

Kesto 1 lukuvuosi, 90 minuuttia viikossa

Edeltävä

osaaminen Musiikin perusteet 4 ja 5

Lisätietoja Opintojakson voi suorittaa samanaikaisesti Musiikin perusteet Musiikin perusteet 6:n kanssa.

Toteutustapa Verkkokurssi: itsenäinen opiskelu ja oppimistehtävät.

Yhteismusisointi

Yhteismusisointi on tärkeä osa musiikkiopintoja. Osallistuminen erilaisten yhtyeiden, kuorojen, orkestereiden toimintaan antaa oppilaalle mahdollisuuden toteuttaa ja kehittää muusikkouttaan yhdessä toisten kanssa. Opinnot voivat olla projektiluonteisia tai viikoittaisen tuntimäärän puitteissa toteutettavia.

Yhteismusisointi tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Yhdessä musisoiminen luo musiikin opiskeluun sosiaalisen ulottuvuuden. Yhteismusisoinnissa oppilas oppii soittamaan/laulamaan yhdessä muiden oppilaiden ja opettajien kanssa ja ottamaan vastuuta soivasta kokonaisuudesta.

Yhteismusisointi opinnoissa aloitetaan oppilaan saavutettua riittävät valmiudet. Sekä perus- että syventävien opintojen yhteismusisointisuoritukseen vaaditaan osallistuminen yhteismusisointiin koko opintojen ajan ja esiintyminen lukuvuosittain. Arvioinnin suorittaa ohjaava opettaja.

Yhteismusisointia toteutetaan Raahen musiikkiopiston yhtyeissä ja orkestereissa. Yhtyeiksi lasketaan myös erilaiset kokoonpanot, jotka voivat koostua yhden tai useamman soitinryhmän soittajista tai laulajista. Opinnoissa voidaan hyväksilukea yhteismusisointia myös musiikkiopiston ulkopuolisissa kokoonpanoissa, joista mainittakoon Raahen nuorisokuoro, Kamarikuoro Vox Maris, Raahen musiikin bändi ja Raahen puhallinorkesteri.

Syventävien opintojen lopputyö

Musiikin laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, jonka laskennallinen laajuus on 70 tuntia. Lopputyö voi olla esimerkiksi solistisesti painottunut, yhteismusisointi-, musiikin perusteet -, rytmimusiikki- tai kansanmusiikkipainotteinen eli oppilas voi painottaa opintojaan haluamaansa suuntaan. Lopputyö voi sisältää soittoa, laulua, säveltämistä, sovittamista, musiikkianalyysejä, perehtymistä johonkin musiikin osa-alueeseen esim. tutkielman muodossa tms. tai kaikkien näiden yhdistelmiä. Lopputyössä oppilas voi myös hyödyntää taiteidenvälistä osaamistaan rakentamalla yhteyksiä musiikin ja muiden taiteenalojen välille musiikin ja musiikkiin liittyvien ilmiöiden pysyessä kuitenkin lopputyön keskiössä.

Solistisesti painottunutta konserttimuotoista lopputyötä valmistavan oppilaan solistinen oppitunti on 75 minuuttia yhden lukuvuoden ajan.

Lopputyösuunnitelma tulee esittää rehtorille vähintään puoli vuotta ennen lopputyö arvioitua valmistumisajankohtaa.

Lopputyön suorittamiseen vaaditaan edeltävinä opintoina seuraavat suoritukset

- instrumenttiopinnot 4
- musiikin perusteet 5 ja 6 sekä 7 tai 8, joista kaksi tulee olla suoritettuna ja kolmannen suorituksen valmistumassa samana lukuvuonna kuin lopputyö
- opetussuunnitelman mukainen osallistuminen yhteismusisointiin.

Lopputyön voi ohjata yksi opettaja tai useampi opettaja yhteistyössä. Lopputyöhön sisältyy kirjallinen osa, jonka laajuus riippuu lopputyön sisällöstä. Oppilas ja opettaja/-t suunnittelevat yhdessä oppilaan syventävät opinnot lopputyötä tukeviksi.

Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet. Arviointi toteutetaan opettajakokoonpanolla, joka koostuu lopputyön osa-alueiden erityisosaajista. Arviointiryhmä kootaan painottaen lopputyön sisällön rakennetta. Lopputyön arvioinnissa hyödynnetään itsearviointin ja vertaisarviointin tarjoamia mahdollisuuksia.

5.6 Muut opinnot

Muut opinnot voivat sisältää mm.

- sivuinstrumenttiopintoja: Sivuinstrumenttioikeutta anotaan Raahen musiikkiopiston rehtorilta. Sivuinstrumentin opiskelu-oikeus edellyttää opetussuunnitelman mukaista edistymistä pääinstrumentin instrumenttiopinnoissa, musiikin perusteiden opinnoissa ja yhteismusisoinnissa sekä jo suoritettuja Instrumenttiopinnot 2 – ja Musiikin perusteet 2 -opintojaksoja.
- yhteismusisointia
- sovittamista
- säveltämistä
- musiikkiteknologiaa
- improvisointia.

Muiden opintojen toteuttamisesta päätetään lukuvuosittain Raahen musiikkiopiston toimintasuunnitelmassa.

5.7 Oppimäärän yksilöllistäminen

Taiteen perusopetuksen musiikin laajaa oppimäärää voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppilaalle voidaan laatia henkilökohtainen, yksilöllistetty opiskelusuunnitelma, mikäli oppilas ei kykene opiskelemaan Raahen musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaan tulee esittää perustelut tai lausunto opintojen yksilöllistämisen tarpeesta.

Raahen musiikkiopiston oppilaat valitaan kaikille yhteisen valintakokeen perusteella. Jos oppilaalla ilmenee opintojen aikana tarvetta opintojen yksilöllistämiseen, hänelle voidaan laatia henkilökohtainen, yksilöllistetty opiskelusuunnitelma. Oppilaan opintoja voidaan yksilöllistää, mikäli Raahen musiikkiopiston resurssit mahdollistavat yksilölliset opetusjärjestelyt. Opintojen tavoitteet ovat musiikkikasvatuksellisia eli oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen hänelle annettavaa opetusta.

Yksilöllistetyssä opiskelusuunnitelmassa määritellään opiskelun musiikkikasvatukselliset tavoitteet, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa eli oppilaan saaman instrumenttiopetuksen määrä sekä osallistuminen musiikin perusteiden opintoihin ja yhteismusisointiin sekä suunnitelma mahdollisista suorituksista tai suoritusten yksilöllistämisestä ja oppilasarviointi.

6 Arviointi Raahan musiikkiopistossa

6.1 Oppimisen arvioinnin tehtävä

Opetushallitus päättää opetussuunnitelman perusteissa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista (Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017). Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista tavoitteiden suuntaan, tukea hänen musiikkiopintojensa edistymistä ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin.

Musiikkiopiston opetus vaikuttaa merkittävästi siihen, minkälaisen käsityksen oppilaat muodostavat itsestään musiikin oppijana ja ihmisenä. Suuri osa arvioinnista on opettajan ja oppilaan välistä vuorovaikutusta. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamisessa ja tavoitteiden suuntaisessa opiskelussa sekä auttaa häntä oman oppimisprosessin ymmärtämisessä.

Raahan musiikkiopistossa oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan oppilaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Yhteistyö kotien kanssa on osa hyvää arviointikulttuuria. Oppilasta ja hänen huoltajaansa perehdytetään Raahan musiikkiopiston arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Arviointi on myös opettajien itsearvioinnin ja oman työn reflektoinnin väline. Arvioinnilla saatu tieto auttaa opettajia suuntaamaan opetusta tavoitteiden suuntaisesti.

6.2 Arviointi opintojen aikana

Opintojen aikaisella arvioinnilla tarkoitetaan ennen oppimäärän arviointia toteutettavaa arvioinnin ja palautteen antamisen kokonaisuutta. Pääosa opintojen aikaisesta arvioinnista on luonteeltaan formatiivista. Tällöin arviointi ja siihen perustuva palautteen antaminen toteutetaan lukuvuoden aikana osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä. Oppimista edistävä palaute on luonteeltaan laadullista ja kuvailevaa, oppimisen solmukohtia analysoivaa ja ratkovaan vuorovaikutusta.

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaan osallisuutta. Oppilasta ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä sekä rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä ja antamaan rakentavaa palautetta. Onnistumisen kokemukset kannustavat oppimaan lisää, mutta myös epäonnistumiset tai virheelliset ratkaisut ovat osa oppimisprosessia. Niitä hyödynnetään opetuksessa oppimista edistävällä ja oppilaita kunnioittavalla tavalla.

Arviointi opintojen aikana perustuu Raahan musiikkiopiston opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintojaksojen osaamistavoitteisiin ja arvioinnin kohteisiin (ks. luku 5.5 ja <https://www.raahe.fi/opiskelu/opintojen-sisallot-ja-arvioinnin-perusteet>). Arviointi ei kohdistu oppilaan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan lukuvuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista.

6.3 Oppimäärän arviointi

Opintojen aikainen arviointi sisältää myös oppimisprosessin jälkeen tehtävää, oppilaan osaamisen summatiivista arviointia, jonka tulokset välitetään oppilaalle taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perusopintojen todistuksessa ja taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän päättötodistuksessa. Summatiivisessa arvioinnissa huomioidaan se, että oppilaan osaaminen voi ilmetä millä tahansa opintojen osa-alueella eli instrumentti- ja musiikin hahmotusopinnoissa sekä yhteismusisoinnissa.

Oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut musiikin laajan oppimäärän perus- ja syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

6.4 Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Oppilas voi pyytää arvioinnin suorittanutta opettajaa tai opettajia uusimaan arvioinnin kahden kuukauden kuluessa arvioinnista tiedon saatuaan. Jos oppilas on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, oppilas voi pyytää arviointiin oikaisua rehtorilta. (Asetus taiteen perusopetuksesta 813/1998.)

6.5 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada mm. toisessa musiikkioppilaitoksessa, seutukunnan lukioissa, musiikkilukiossa tai musiikkileirillä suorittamansa Raahen musiikkiopiston opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi.

Raahen lukion opiskelijat voivat sisällyttää Raahen musiikkiopistossa suorittamiaan opintoja osaksi lukion oppimäärää niiltä osin kuin suoritettavat opinnot vastaavat tasoltaan 2. asteen opintoja. Myös Raahen musiikkiopiston opiskelijat voivat sisällyttää omiin opintoihinsa vastaavalla periaatteella Raahen lukion opintoja. Myös ennen lukio-opintoja suoritettuja musiikkiopisto-opintoja voidaan sisällyttää lukio-opinnoiksi. Saadakseen opintonsa hyväksiluetuiksi oppilaan tulee toimittaa oppilaitokselle opintosuoritusrekisteriote. Oppilaitoksen rehtori tekee päätöksen opintojen hyväksilukemisesta. Lukion valtakunnallisia musiikinkursseja MU01 ja MU02 ei voi korvata muualla suoritetuilla opinnoilla.

Perusopintojen osalta osaamisen tunnustaminen tehdään oppilaan opintojen tai osaamiseen perustuvien näyttöjen perusteella sekä selvittämällä oppilaan lähtötaso lähtötasotestin avulla suhteessa kunkin

hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Syventävien opintojen osalta osaamisen tunnustaminen tehdään oppilaan opintojen tai osaamiseen perustuvien näyttöjen perusteella suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

Osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään edellä kuvatulla tavalla myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen.

Osaamisen tunnustamiseen ja opintojen hyväksilukemiseen liittyvissä asioissa tulee ottaa yhteyttä Raahen musiikkiopiston rehtoriin.

6.6 Todistukset

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot. Todistuksessa annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot: kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopetuksen todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän päättötodistus (syventävät opinnot)

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot. Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän päättötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina

- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot: kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus hänen suorittamistaan musiikin laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee osallistumistodistusta muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

6.7 Toiminnan jatkuva kehittäminen

Koulutuksen järjestäjä arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998 7§, muutettu lailla 1301/2013.) Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja opetussuunnitelmaa kehitetään osana tätä tehtävää.

7 Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Raahen musiikkiopisto tekee monipuolista yhteistyötä varmistaakseen laadukkaan musiikinopetuksen ja toiminnan avoimuuden. Yhteistyötä tarvitaan myös oppimisympäristöjen monipuolisuuden ja musiikkiopistoyhteisön hyvinvoinnin turvaamiseksi. Yhteistyötä arvioidaan yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

7.1 Yhteistyö oppilaiden kanssa

Raahen musiikkiopiston toiminta järjestetään siten, että oppilaat kokevat osallisuutta ja tulevat kuulluiksi. Oppilaat saavat kokemuksia yhteistyöstä oppitunneilla, konserteissa ja muissa tapahtumissa. Oppilaiden osallistuminen omien instrumenttipintojensa, hahmotusaineiden ryhmän, orkesterin, yhtyeen tai kuoron toiminnan suunnitteluun on luonteva tapa vahvistaa osallisuutta. Oppilaita rohkaistaan vaikuttamaan myös musiikkiopiston yhteisen toiminnan ja oppimisympäristöjen suunnitteluun ja kehittämiseen.

7.2 Kodin ja musiikkiopiston yhteistyö

Kodin ja Raahen musiikkiopiston kasvatusyhteistyö lisää oppilaan ja koko musiikkiopistoyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta sekä auttaa oppilasta saavuttamaan musiikkiopinnoille asetettuja tavoitteita. Musiikkiopisto tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan musiikinopetuksesta ja musiikkikasvatuksesta. Yhteistyön lähtökohdiana on luottamuksen rakentaminen, tasavertaisuus ja keskinäinen kunnioitus. Yhteistyössä otetaan huomioon perheiden moninaisuus.

Huoltajan kanssa keskustellaan opetuksen järjestämisen keskeisistä asioista kuten opetussuunnitelmasta, oppimisen tavoitteista, oppimisympäristöistä ja työtavoista, arvioinnista ja todistuksista sekä opiskeluun liittyvistä valinnoista ja lukuvuoden erilaisista tapahtumista. Näitä keskusteluja käydään erilaisissa tapaamisissa.

Tapaamisten lisäksi yhteistyössä hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa. Raahen musiikkiopistossa kodin ja koulun välisenä yhteistyökanavana toimii Wilma-sovellus, johon kirjataan mm. oppilaan poissaolot ja tiedot opinnoissa edistymisestä. Saamalla säännöllistä palautetta huoltaja voi osaltaan tukea lapsensa tavoitteellista opiskelua musiikkiopistossa.

Huoltajille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua musiikkiopiston arkeen ja osallistua koulun toiminnan ja kasvatustyön tavoitteiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen yhdessä musiikkiopiston henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Yhteinen arvopohdinta luo perustaa yhteiselle kasvatustyölle. Vanhempien verkostoituminen ja yhteinen toiminta vahvistavat yhteisöllisyyttä ja antavat tukea opettajien ja musiikkiopiston työlle.

Musiikkiopistoharrastus vaatii vanhempien sitoutumista lapsen harrastukseen. Lapsen tukeminen ja kannustaminen päivittäisessä kotiharjoittelussa, rauhallisten harjoitteluolosuhteiden luominen sekä aktiivinen osallistuminen kaikkeen musiikkiharrastukseen liittyvään toimintaan kuuluu olennaisena osana vanhemman rooliin. Kotiharjoittelu on keskeinen osa soittoharrastusta ja musiikin hahmotusaineiden opiskelua. Tärkeää on myös kauempana asuvan lapsen kuljettaminen musiikkiopistolle säännöllisesti ja painavien, isokokoisten soittimien kantaminen jopa luokkaan asti.

7.3 Musiikkiopiston sisäinen yhteistyö

Henkilöstön tiivis yhteistyö edistää Raahen musiikkiopiston kasvatus- ja opetustavoitteiden toteuttamista. Opetustyö järjestetään yhteistyössä tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti. Aikuisten sujuva yhteistyö toimii oivallisena esimerkkinä oppilaille ja mahdollistaa myös opettajakunnan osaamisen jakamisen.

Yhteistyötä tarvitaan erityisesti konserttien ja muiden tapahtumien suunnittelussa ja toteuttamisessa, oppimisen arvioinnissa, valintakokeissa sekä opetuksen kehittämisessä ja suunnittelussa.

7.4 Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Raahen musiikkiopisto tekee monipuolisesti yhteistyötä usein musiikkioppilaitosten kanssa. Tavoitteena on edistää opetuksen laatua ja yhtenäisyyttä sekä vahvistaa henkilöstön osaamista.

Musiikkiopiston opettajien toiminta erilaisissa verkostoissa kuten valtakunnallisissa pedagogisissa aineyhdistyksissä antaa ajankohtaista opetuksen kehittämiseen liittyvää tietoa.

Raahen musiikkiopisto toimii yhteistyössä myös varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten kanssa. Yhteistyö opetus-, kirjasto- ja kulttuuritoimen, ikäihmisten palveluiden, seurakuntien, kulttuurijärjestöjen, yritysten ja muiden lähiympäristön toimijoiden kuten museon kanssa lisää oppimisympäristöjen monipuolisuutta ja tukee Raahen musiikkiopiston alueellista kulttuuritoimintaa ja kasvatustehtävää.

8 Raahen musiikkiopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026-2028

8.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tarkoitus

Tasa-arvolain tarkoitus on parantaa sukupuolten tasa-arvoa, estää sukupuoleen perustuva ja sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä sekä parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. *Yhdenvertaisuuslain* tarkoitus on turvata yhdenvertainen kohtelu ja estää syrjintä kaikenlaisilla perusteilla.

Molemmat lait velvoittavat oppilaitoksia laatimaan suunnitelmat, jotka edistävät oppilaitoksissa tehtävää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelmat voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat voidaan sisällyttää osaksi oppilaitoksen opetussuunnitelmaa.

Työnantajan tulee edistää työelämässä sukupuolten tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Työnantajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Raahen kaupungin Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- suunnitelma on luettavissa sisäisen viestinnän pääkanava Poijussa, liitetiedoston linkki löytyy seuraavan ketjun päätteeksi: Poiju > Meillä töissä > Työhyvinvointi > Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus > Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Koska Raahen kaupungin henkilöstöä koskeva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on jo olemassa, jää työelämän tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tämän asiakirjan ulkopuolelle. Tämä asiakirja keskittyy Raahen musiikkiopiston palvelujen tasa-arvoisuuteen ja yhdenvertaisuuteen.

Raahen musiikkiopiston tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026-2028 on käsitelty opettajien kanssa 6.5.2026 ja hyväksytty Raahen kaupungin tulevaisuuslautakunnassa 26.5.2026.

8.2 Mitä laki edellyttää oppilaitoksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmilta?

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista. Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Oppilaitoksen on arvioitava, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa, ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

8.3 Mitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat?

Tasa-arvo oppilaitoksessa

Tasa-arvolain mukaan opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että kaikilla oppilaille on samat mahdollisuudet koulutukseen ja että opetus ja opetusmateriaalit tukevat tämän lain tarkoituksen

toteutumista. Tasa-arvoa edistetään opetuksessa oppilaiden ikä ja kehitys huomioon ottaen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilasvalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Yhdenvertaisuus oppilaitoksessa

Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Syrjintä on välitöntä, jos jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa. Syrjintä on välillistä, jos näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella, paitsi jos säännöllä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia. Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Positiivinen erityiskohtelu

Ihmisten lähtökohdat ja mahdollisuudet yhteiskunnassa ovat erilaisia. Kaikkien samanlainen kohtelu ei aina riitä takaamaan yhdenvertaisuuden toteutumista. Tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toteuttaminen edellyttääkin, että syrjintään perustuvaa eriarvoisuutta pyritään aktiivisesti poistamaan esimerkiksi erilaisilla edistämistoimenpiteillä, mukaan lukien positiivisella erityiskohtelulla. Positiivinen erityiskohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää.

8.4 Selvitys Raahen musiikkiopiston palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta sekä toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Hakijoiden ja oppilaiden ikä- ja sukupuolijakauma

Vuonna 2022 koko maassa taiteen perusopetuksen musiikin opiskelijoista tyttöjä/naisia oli 63 % ja poikia/miehiä 37 %.

Lukuvuonna 2024-2025 Raahen musiikkiopiston opiskelijoista tyttöjä/naisia oli 77 % ja poikia/miehiä 23 %. Hakijoista tyttöjä/naisia oli 75 % ja poikia/miehiä 25 %.

Lukuvuonna 2024-2025 Raahen musiikkiopiston oppilaista alle 18-vuotiaita oli 88 % ja aikuisia 12 %. Hakijoista 93 % oli alle 18-vuotiaita ja 7 % aikuisia.

Toimenpiteet: Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua opetusta, mutta myös aikuisilla on mahdollisuus hakeutua Raahen musiikkiopiston oppilaaksi. Raahen musiikkiopistossa poikien/miesten määrä on valtakunnallista tasoa pienempi. Pohdimme keinoja saada lisää poikia/miehiä musiikkiharrastuksen pariin.

Oppilasvalinnat ja alueellinen yhdenvertaisuus oppilasvalinnoissa

Taiteen perusopetuslain mukaan oppilaaksi ottamisesta päättää koulutuksen järjestäjä. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Raahen musiikkiopiston oppilaan kotikunnan tulee olla Raahe tai Siikajoki. Toiminta-alueen kuntien kanssa tehdyt opetuksen järjestämissopimukset vaikuttavat oppilaaksiottoon. Siikajoen kunnan kanssa tehdyn alkuperäisen sopimuksen mukaan siikajokisten oppilaiden määrä Raahen musiikkiopistossa tulisi olla 1%

Siikajoen kunnan asukasmäärästä. Tällä hetkellä luku on noin 0,6 %. Siikajoen kunta on edelleen vähentämässä siikajokisten oppilaiden määrää ns. luonnollisen poistuman kautta.

Raahen musiikkiopiston taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perusopintojen soitinvalmennus- ja varsinaiseksi opiskelijaksi hakeudutaan osallistumalla valintakokeeseen. Oppilaaksi ottamisesta päättää musiikkiopiston rehtori soveltuvuustestin tuloksen ja opettajista koostuvan valintakoelautakunnan lausunnon perusteella.

Raahen musiikkiopisto pyrkii järjestämään opiskelupaikan toiminta-alueelleen (Raahen, Siikajoki) muuttavalle oppilaalle, jolla on opiskelupaikka toisessa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antavassa oppilaitoksessa. Hakijalle järjestetään tällöin valintakoe, joka koostuu haastattelusta ja soitto-/laulunäytteestä.

Varhaisiän musiikkikasvatukseen opintoihin oppilaat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Suzuki-viulunsoitonopetuksen oppilaat valitaan lapsen ja huoltajien soveltuvuushaastattelujen perusteella.

Toimenpiteet: Pyritään mahdollistamaan hakijoille yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskelupaikkaan toiminta-alueen kotikunnasta riippumatta. Käymme keskustelua yhdenvertaisuudesta oppilasvalintoihin liittyen.

Opetuksen järjestäminen

Raahen musiikkiopiston tavoitteena on laadukas opetus, oppijalähtöinen, toiminnallinen oppiminen ja yhteisöllinen toimintakulttuuri, oppilaiden tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus, vuorovaikutteinen kodin ja musiikkiopiston yhteistyö sekä oppilaiden hyvinvoinnista huolehtiminen.

Raahen musiikkiopiston opetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävänsä tulevaisuuden tavoittelulle. Koulun ja kotien yhteinen arvopohdinta ja siihen perustuva yhteistyö luovat turvallisuutta ja edistävät oppilaiden hyvinvointia. Henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen kotien erilaisiin elämäntilanteisiin, perinteisiin ja kasvatustilanteisiin on rakentavan vuorovaikutuksen perusta.

Toimenpiteet: Opetus järjestetään siten, että jokainen oppilas saa opetussuunnitelman mukaista opetusta.

Yksilöllistäminen

Koulutuksen järjestäjän on tehtävä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa saada koulutusta ja yleisesti tarjolla olevia palveluja.

Taiteen perusopetuksen musiikin laajaa oppimäärää voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppilaalle voidaan laatia henkilökohtainen, yksilöllistetty opiskelusuunnitelma, mikäli oppilas ei kykene opiskelemaan Raahen musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojen tavoitteet ovat musiikkikasvatuksellisia eli oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen hänelle annettavaa opetusta.

Toimenpiteet: Hankitaan opetushenkilökunnalle lisäosaamista ja laaditaan henkilökohtainen, yksilöllistetty opiskelusuunnitelma, mikäli oppilas ei kykene opiskelemaan Raahen musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaisesti.

Oppimiserot ja opintasuoritusten arviointi

Opintasuoritusten arviointi perustuu valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa, ja oppilaitoskohtaisessa opetussuunnitelmassa sekä instrumentti- ja ainekohtaisissa arvioinnin perusteissa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseen.

Raahen musiikkiopistossa oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävä. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan oppilaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei persoonaan tai ominaisuuksiin.

Toimenpiteet: Arviointikulttuurin jatkuva kehittäminen opettajienkokous- ja instrumentti-/ainekollegiatoiminnassa.

Seksuaalinen häirintä ja sukupuoleen perustuva häirintä

Seksuaalinen häirintä ja häirintä sukupuolen perusteella on syrjintää. Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista ja jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Toimenpiteet: Seksuaalista häirintää ja sukupuoleen perustuvaa häirintää ei sallita missään muodossa.

Elämänkatsomus, vakaumus, mielipide, etninen tausta, kansallisuus ja kieli tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön osa-alueina

Toimenpiteet: Suhtaudumme avoimesti ja kunnioittavasti erilaisiin elämänkatsomuksiin, vakaumuksiin ja mielipiteisiin. Huomioimme kodin ja koulun yhteistyössä erilaiset ajattelu- ja toimintatavat sekä rakennamme yhteistä ymmärrystä toimivan musiikkiopistoarjen saavuttamiseksi. Ajattelemme monikulttuurisuuden olevan positiivinen resurssi musiikkiopiston toiminnassa.

Oppimisympäristöt

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että Raahen musiikkiopiston oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia.

Esteettömyys

Esteettömyys liittyy opetustilojen ja oppimisympäristöjen fyysiseen toimivuuteen ja tilojen ja laitteiden käyttäjäystävällisyyteen. Erilaiset erityisjärjestelyt opinnoissa voivat olla tarpeen, jos oppilaalla on esimerkiksi kuulo-, näkö- tai muu aistivamma, aivo- tai liikuntavamma tai lukivaikeus. Jokaisen tulisi pystyä liikkumaan ja toimimaan oppilaitoksessa ja sen piha- ja paikoitusalueilla huolimatta omista fyysisistä rajoitteista. Oppilaitoksen kuuntelu-ympäristön tulee toimia hyvin ja induktiosilmukan tulee olla käytössä. Ohjeiden ja opasteiden tulee olla selkeitä ja helposti havaittavissa.

Toimenpiteet: Musiikkiopiston pääopetustilat Keskuskoululla sekä Brahenkatu 2:ssa ja Brahenkatu 9:ssä eivät ole esteettömiä. Hissejä ei ole ja opetus- ja konserttitilat sekä oppilaiden sosiaaliset tilat ovat vanhanaikaisia ja ahtaita. Portaita on runsaasti. Rehtori jatkaa

aktiivista työtä nykyaikaisempien tilojen saamiseksi. Myös induktiosilmukan toimivuus tulisi selvittää ja käyttömahdollisuus olla näkyvillä.

Saavutettavuus

Saavutettava opiskeluympäristö tarkoittaa, että digitaaliset palvelut ovat loogisia, helppokäyttöisiä ja teknisesti toimivia. Ne myös ottavat huomioon oppilaiden näön, kuulon, liikuntakyvyn tai kognitiiviset rajoitteet. Oppilaitokset hyödyntävät opetuksessa ja palveluissa yhä enemmän tieto- ja viestintäteknologiaa. Erilaisten käyttäjien tarpeet otetaan huomioon sähköisten palvelujen ja verkko-opetuksen toteutuksessa.

Saavutettavuus viestinnässä, tiedonsaannissa ja palveluissa merkitsee sitä, että käyttäjä voi valita eri tapoja kommunikoida sekä saada tietoa ja palveluja. Tieto pitäisi olla saatavilla eri kanavien kautta, kuten sähköisessä ja painetussa muodossa. Sähköisissä palveluissa on huomioitava, että sisältö on selkeää ja ymmärrettävää ja se on luettavissa ruudunlukuapuvälineillä.

Sosiaalinen saavutettavuus liittyy asenteisiin, yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen. Myönteiset asenteet ihmisten moninaisuutta kohtaan näkyvät esimerkiksi asiakaspalvelutilanteissa ja kaikissa ihmisten välisissä kohtaamisissa arvostavana käyttäytymisenä muita kohtaan. Sosiaalinen esteettömyys ilmenee myös yhdenvertaisina mahdollisuuksina opiskella oppilaitoksissa.

Raahen kaupungin verkkosivusto noudattaa saavutettavuusvaatimuksia. Verkkosivustolla on myös kuuntelutoiminto.

Taloudellinen yhdenvertaisuus: lukukausimaksut

Musiikkiopistossa opiskelevien on mahdollista hakea vapaaoppilaspaikkaa. Vapaaoppilaspaikka myönnetään vuosittain viidelle oppilaalle taloudellisin perustein. Päätökset vapaaoppilaspaikoista tekee Raahen kaupungin tulevaisuuslautakunta.

Tulevaisuuslautakunnan päätöksen mukaisesti lukukausimaksusta myönnetään sisaralennus saman perheen toisesta lapsesta alkaen.

Oppilaille myönnettävät stipendit

Musiikkiopisto myöntää vuosittain stipendit kaikille perusopintojen ja laajan oppimäärän todistuksen saajille ja myös stipendejä tunnustuksena tuloksellisesta opiskelutyöstä.

Toimenpiteet: Tunnustuksena tuloksellisesta opiskelutyöstä stipendit myönnetään opetushenkilökunnan esitysten mukaisesti yhdenvertaisuus ja stipendien jakoperiaatteet huomioiden.

8.5 Säännöllinen keskustelu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on oppilaitoksen koko henkilökunnan velvollisuus. Sen tulisi sisältyä kaikkeen oppilaitoksen toimintaan. Tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset palvelut edistävät oppilaiden hyvinvointia, viihtyvyyttä ja opiskelumotivaatiota ja samalla oppilaitoksen tuloksellisuutta.

Toimenpiteet: Sisällytetään säännöllinen keskustelu tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista osaksi opettajienkokoustyöskentelyä ja näin ylläpidetään opetushenkilökunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista. Pyritään tunnistamaan syrjintää. Pyritään arvioimaan päätösten ja toiminnan vaikutuksia musiikkiopiston tarjoamien palvelujen tasa-arvoisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Tulevaisuudessa osallistetaan myös oppilaat ja/tai huoltajat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisprosessiin.